

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2023/24

Destinace (země, město): Portugalsko, Lisabon

Jméno, příjmení: Pavlína Vondráčková

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Universidade de Lisboa, Faculdade de Letras, Centro de Línguas e Culturas Eslavas

Charakteristika studia

Český jazyk a kulturu na Filozofické fakultě Univerzity v Lisabonu je možné studovat jako volitelný předmět jednak ve vedlejších bakalářském studijním programu slovanská studia, ale také jako volitelný předmět v rámci bakalářského studia všech ostatních studijních programů v rámci celé fakulty i univerzity. Studenti za úspěšné absolvování kurzu získávají 6 kreditů (ECTS). Kurzy češtiny jsou otevřeny rovněž zájemcům z veřejnosti. Ti za absolvování kurzu mohou získat osvědčení. Kurzy jsou zdarma, platí se registrační poplatek 20 eur za semestr. S českou literaturou a lingvistikou se studenti mohou seznámit v rámci volitelných předmětů *Úvod do literatury slovanských jazyků*, *Vybrané kapitoly z literatury slovanských jazyků* a *Úvod do lingvistiky slovanských jazyků*. Tyto předměty vyučují kromě české lektorky také další lektori z Centra slovanských jazyků a kultur. V akademickém roce 2023/24 byly díky vysokému zájmu studentů otevřeny všechny výše uvedené volitelné předměty. V předmětech *Úvod do literatury slovanských jazyků* a *Vybrané kapitoly z literatury slovanských jazyků* byla hodinová dotace pro českou literaturu 7 x 90 minut, v předmětu *Úvod do lingvistiky slovanských jazyků* měla česká lektorka 5 vyučovacích bloků o délce 90 minut.

Studenti češtiny

Tak jako v předcházejícím akademickém roce i letos byl počet studentů, kteří se na Lisabonské univerzitě učí češtinu, vyšší než v předcházejících letech. Větší zájem o studium jazyka spatřujeme v neustálé propagaci kurzů v rámci univerzity, ale také díky pomoci a podpoře Velvyslanectví České republiky v Lisabonu, které zveřejňuje informace o kurzech češtiny na svých internetových stránkách. V zimním semestru studovalo češtinu dohromady 22 studentů (*Český jazyk a kultura A1.1* 7 studentů, *Český jazyk a kultura A2.1* 10 studentů, *Český jazyk a kultura B1.1* 5 studentů), v letním semestru studovalo češtinu 19 studentů (*Český jazyk a kultura A1.2* 7 studentů, *Český jazyk a kultura A2.2* 8 studentů, *Český jazyk a kultura B1.2* 4 studenti). Předmět *Úvod do literatury slovanských jazyků* navštěvovalo 11 studentů, předmět *Vybrané kapitoly z literatury slovanských jazyků* 8 studentů a předmět *Úvod do lingvistiky slovanských jazyků* 10 studentů. Zájem o studium češtiny projevují hlavně univerzitní studenti, kteří plánují studijní pobyt v České republice v rámci programu Erasmus+, a studenti, kteří mají vazby na Českou republiku. Jazyková úroveň studentů byla různá, nejvyšší počet studentů byl ve skupině A2. Pokročilí studenti mají většinou české rodinné příslušníky nebo již nějakou dobu žili v České republice. Vstupní znalost češtiny studentů v kurzu A1 byla nulová, na konci akademického roku dosahovali úrovně A1 (někteří slabší A1). Studenti, kteří studovali v kurzu A2, měli na začátku kurzu úroveň A1 a na konci kurzu slabší A2. V kurzu B1 byli studenti na různých úrovních, u většiny z nich se jazyková znalost na začátku akademického roku rovnala úrovni A2, na konci kurzu měli studenti slabší úroveň B1.

Činnost lektora

Hlavní pracovní náplní lektora v zimním semestru akademického roku 2023/24 byla výuka v předmětech *Český jazyk a kultura A1.1, A2.1 a B1.1* a *Úvod do literatury slovanských jazyků*, v letním semestru pak výuka předmětů *Český jazyk a kultura A1.2, A2.2, B1.2, Vybrané kapitoly z literatury slovanských jazyků* a *Úvod do lingvistiky slovanských jazyků*. Tak jako v loňském akademickém roce byl v letním semestru otevřen nový kurz pro začátečníky (*Český jazyk a kultura A1.1*). U každé jazykové úrovně probíhala výuka 2 x týdně (2 x 90 minut). Ke každé úrovni byly poskytovány konzultace (1 x 60 minut týdně). Ve výuce byly používány učebnice *Česky krok za krokem, 1. a 2. díl*, *Čeština START*, *Čeština expres 1., 2. a 3. díl* od autorky L. Holé. Do výuky byly zařazovány aktivity z publikace *Jazykové hry a aktivity pro výuku češtiny* od Z. Malé a z učebnice *ProCzeFor* od J. Veroňkové, hru *TikTakBum*, videa a nejrůznější online aktivity v aplikacích jako je LearningApps či WordWall. Aby studenti získali kredity či osvědčení, museli

vypracovávat průběžné domácí úkoly, být aktivní na hodinách a úspěšně napsat závěrečný test na konci semestru.

Nad rámec výuky na univerzitě jsme společně s dalšími kolegyněmi z jiných univerzitních pracovišť (lektorát v Dijonu, v Madridu, v Neapoli a v Udine) zorganizovaly online konverzační lekce. Lekce, které se konaly v období od února do dubna, byly zaměřené na různá konverzační témata, např. cestování, gastronomie nebo moje město. Lekce byly dobrovolné a zdarma a byly určeny pro mírně až středně pokročilé studenty. Cílem bylo poskytnout studentům prostor mluvit více česky mimo standardní hodiny, které na univerzitách mají.

Aktivity konané mimo výuku

Letošní akademický rok byl velice pestrý a zajímavý, co se aktivit mimo výuku týče. V září studenti dostali pozvánku na koncert zpěvačky Markéty Zdeňkové, která své folkové a jazzové písničky představila v klubu Bota. V říjnu na 21. mezinárodním festivalu zhlédli portugalskou premiéru filmu *á-B-C-D-é-F-G-H-CH-í-JONESTOWN* od českého režiséra Jana Bušty. V listopadu na Lisabonskou univerzitu přijela portugalistka a literární historička Karolina Válová, která studentům představila život a dílo spisovatele Františka Listopada a odborné monografie jemu věnované. V prosinci se konala speciální vánoční lekce. Studenti se dozvěděli o českých vánočních zvycích, poslechli si a zazpívali si české koledy, rozkrojili jablka a ozdobili si perníčky, které pro ně lektorka upekla. Radost studenti měli i z ochutnávky českého piva a z vánočky, kterou pro ně v rámci své stáže upekla Radka Návarová.

Na jaře jsme se s některými studenty zúčastnili koncertu klasické hudby (flétnistka Monika Streitová a klavírista Marek Vrábel), který uspořádalo Velvyslanectví České republiky v Lisabonu k oslavám 20. výročí vstupu České republiky do Evropské unie. V dubnu jsme se studenty znovu zavítali na koncert zpěvačky Markéty Zdeňkové, která do Lisabonu přijela představit písničky z nově připravovaného alba. Pro studenty lektorka uspořádala společné setkání, a to ve formě pikniku, kterého se zúčastnili i Češi, kteří v Lisabonu dlouhodobě žijí.

I letos studenti češtiny projevili zájem o studium na letních školách v České republice. Lektorka studentům napsala doporučení a třem z nich se podařilo získat stipendium. Nyní jsou již v Česku a účastní se letních kurzů v Brně, v Plzni a v Praze. Jeden velice motivovaný student vyjel na letní školu do Prahy jako samoplátce. Dařilo se také udržet spolupráci s časopisem *Krajánek*, kam pravidelně lektorka posílá příspěvky českých dětí, které v Lisabonu žijí.

V minulém roce bylo únorové číslo časopisu věnováno Portugalsku, konkrétně Lisabonu a tradičním jídlům, v letošním roce bude Portugalsko patronátem v listopadovém vydání a představeny budou další místa a zajímavosti o zemi.

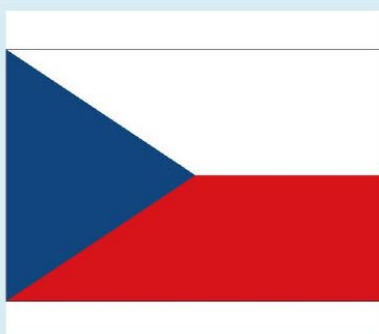
Obdobně jako v minulém roce vyučující pokračovala v propagaci kurzů českého jazyka ve spolupráci s Velvyslanectvím České republiky v Lisabonu. Zúčastnila se akce Den jazyků, kde vedla krátké mini lekce s cílem zaujmout a přilákat nové zájemce o studium češtiny.

Dále připravovala propagační letáčky a s pomocí velvyslanectví se aktivně snažila propagovat kurzy českého jazyka. Pokračovala ve vylepšování české mini knihovničky. Společně s lektorkou z Polska dala do pořádku společnou kancelář a učebnu, tak aby vzniklo více místa pro nové učebnice a další pomůcky. Cílem do dalších let je stále zviditelňovat kurzy českého jazyka a připravit nový kurz češtiny, který bude pro studenty s jazykovou znalostí B2 dle SERRJ.

Pracovní a životní podmínky

Lektor má k dispozici kancelář, kterou sdílí s dalšími lektory centra. V kanceláři jsou tři funkční počítače, které jsou napojené na centrální tiskárnu, kde je možné tisknout. Tisk je zdarma, nutné je však mít vlastní papíry. K dispozici je také polička a skříň na učebnice. Většina učeben v hlavní budově fakulty je vybavena funkčním počítačem, projektoem a reproduktory, učebny v prostorách knihovny, kde se koná většina lekcí českého jazyka a literatury, jsou moderní, klimatizované a nachází se v nich velká interaktivní televize, která v případě potřeby umožňuje realizovat hybridní výuku. V budově fakulty jsou dvě kantýny, počítačová učebna a knihovna. Univerzita lektorům ubytování zdarma neposkytuje, za poplatek je možné bydlet na koleji v buňce s dalším lektorem. Univerzita také přestala nabízet novým lektorům kurzy portugalštiny zdarma. Lektorka i nadále udržovala dobré vztahy s ředitelem Centra slovanských jazyků a kultur a se všemi kolegy z Centra slovanských jazyků a kultur. Od letního semestru akademického roku 2023/24 má fakulta nové vedení. Proto sjednala schůzku velvyslance České republiky s novým děkanem s cílem udržení již dobře navázané spolupráce.

CURSOS DE LÍNGUA E CULTURA CHECA 1.0 SEMESTRE 2023/2024

NÍVEIS A1 - A2 - B1
TODAS AS QUARTAS E
SEXTAS-FEIRAS À TARDE

[pvondrackova@edu.ulisboa.pt](mailto:p.vondrackova@edu.ulisboa.pt)

PARA MAIS
INFORMAÇÕES CONTACTE
pvondrackova@edu.ulisboa.pt

**INSCRIÇÕES
ATÉ O
FINAL DE
SETEMBRO**

U LISBOA | UNIVERSIDADE
DE LISBOA

Společná fotografie se zpěvačkou Markétou Zdeňkovou

Přednáška Karoliny Válové

Vánoční lekce